

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola

**Puolivuosikatsaus
1.1. – 30.6.2011**

Tilintarkastamaton

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

- Vahinko-Tapiolan liikevoitto oli 37,9 miljoonaa euroa (15,4 milj. e). Kokonaistulos aleni 38,5 miljoonalla eurolla ja oli 9,6 miljoonaa euroa (48,1 milj. e). Kokonaistuloksen alentuminen selittyy sijoitusten arvostuserojen 60,9 miljoonan euron alentumisella edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.
- Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo jatkoi hienoista kasvuaan. Vakuutusmaksutulo kasvoi 1,1 prosenttia 434,5 miljoonaan euroon (429,6 milj. e).
- Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 107,2 prosenttia (106,8 %).
- Vahinko-Tapiolan katsauskauden sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 1,5 prosenttia (2,9 %).
- Vahinko-Tapiolan vastuunkantokyky oli katsauskauden lopussa 205,7 prosenttia (206,7 % 12/2010). Vahinko-Tapiolan vakavaraisuusasemaa on erittäin vahva.

Vahinkovakuutustoiminta

Vahinko-Tapiola toi markkinoille uudet henkilöasiakkaiden vapaaehtoiset kaskovakuutukset henkilö- ja pakettiautoille 1.5.2011 alkaen. Uutuutena tuotteistossa on Loistokasko, jossa on lukuisia tuoteparannuksia mm Bonusturva, jonka ansiosta asiakkaan bonukset eivät laske kolmen vahingottoman vuoden jälkeen ajatun ensimmäisen kolarin jälkeen. Ensimmäisen kuukauden tulosten perusteella voi todeta, että tuotteet on otettu markkinoilla hyvin vastaan ja ne ovat lisänneet autovakuutusten myyntiä kaikissa kanavissa.

Vahinko-Tapiola on Suomen johtava eläinvakuuttaja ja yhteistyömme alan keskeisten sidosryhmien kanssa on ollut pitkäaikaista ja hedelmällistä. Alkuvuoden aikana uudistettiin yhteistyösopimukset Suomen Kennelliiton ja Suomen Hippoksen kanssa. Ensin mainittu sopimus on viisivuotinen ja jälkimmäinen kolmivuotinen sopimus.

Korvausjärjestelmien uudistustyötä jatkettiin ja otettiin käyttöön vapaaehtoisten henkilövakuutuskorvausten hoitojärjestelmä. Uudistus antaa hyvät mahdollisuudet toiminnan nopeuttamiseen, itsepalvelun lisäämiseen ja parantaa sitä kautta asiakastyytyväisyyttä.

Yritysassiakasliiketoiminnan painopisteet ovat kannattavuus, kasvu ja osaaminen. Vuosi on lähtenyt liikkeelle positiivisissa merkeissä ja keskeisillä tekemisen alueilla olemme edenneet suunnitelmien mukaisesti. Nämä teemat tulevat olemaan keskeisiä jatkossakin.

Yritysassiakasliiketoiminnan kannattavuuden eteen on tehty lukuisia toimenpiteitä. Vakuutusten merkintäpolitiikat on uudistettu. Niiden avulla varmistetaan entistä parempi riskinvalinta ja riskiä mahdollisimman hyvin vastaava hinnoittelu. Asiakaskanta on käyty läpi ja ne asiakkaat, joille sattuu normaalia enemmän vahinkoja ja joiden vahinkomeno on suuri, on tunnistettu. Näiden asiakkaiden kanssa on aloitettu keskustelut keinoista, joilla kehitys saadaan oikaistua ja kannattavuutta parannettua.

Yritysassiakkaat antavat yrityskuvatutkimuksissa Tapiolalle erittäin hyvää palautetta osaamisen tasosta. Jatkossakin osaamista kehitetään aktiivisesti yhä paremmaksi. Vuoden alussa tehtiin koko yritysasiakasliiketoiminnan henkilöstön keskuudessa osaamiskartoitus. Se vahvisti asiakkailta saatua palautetta. Samalla se paljasti lisäksi niitä osa-alueita, joita itse kukin asiakkaitamme palveleva henkilö voi edelleen kehittää omassa työssään. Osaamisemme kautta pystymme tarjoamaan asiakkaille yhä parempia ratkaisuja.

Vahinko- ja Henki-Tapiolan henkilökorvauspalvelut organisoituivat lakisääteisten vakuutusten henkilökorvauspalveluihin ja vapaaehtoisten vakuutusten henkilökorvauspalveluihin 1.3.2011. Vahinko-Tapiolan yksityistapaturma- ja matkakorvauspalvelut keskitettiin Henki-Tapiolan korvauspalveluiden

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

hoidettavaksi. Uudistuksella halutaan varmistaa asiakkaiden tarpeita vastaavat korvauspalvelut ja lisätä yhteistyökumppanuuksista saatavia hyötyjä.

Vakuutusmaksutulo

Vahinko-Tapiolan vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksutulo kasvoi 1,4 prosenttia 480,4 miljoonaan euroon (474,0 milj. e). Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 1,1 prosenttia 434,5 miljoonaan euroon (429,6 milj. e). Finanssialan Keskusliiton mukaan tammi-kesäkuun ensivakuutuksen kassaperusteinen maksutulon kasvu oli alalla 4,5 prosenttia. Vahinko-Tapiolan kassaperusteinen ensivakuutuksen maksutulon kasvu oli vastaavana ajankohtana 2,9 prosenttia.

Yksityistalouslohkon asiakkaiden määrä oli 774 900 (779 300 12/2010) ja yrityslohkon asiakkaiden määrä oli 27 000 (27 200 12/2010).

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 6,8 prosenttia 113,4 miljoonaan euroon (106,2 milj. e). Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen arvioitu siirtoliikkeen kokonaistulos vuodelta 2011 on 1,8 miljoonaa euroa (-1,2 milj. e) tappiollinen. Liikennevakuutuksen vakuutusmaksutulo aleni 3,6 prosenttia 82,1 miljoonaan euroon (85,2 milj. e). Vahinko-Tapiola osuus moottoriajoneuvovakuutuksista rekisteröinneillä mitattuna oli 17,8 prosenttia (18,9 % 12/2010). Autovakuutuksen vakuutusmaksutulo aleni 3,0 prosenttia 70,2 miljoonaan euroon (72,3 milj. e). Palo- ja omaisuusvakuutusten vakuutusmaksutulo oli 91,6 miljoonaa euroa (89,5 milj. e), mikä oli 2,3 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Vastuuvakuutusten vakuutusmaksutulo oli 20,0 miljoonaa euroa (21,6 milj. e), missä oli alenemaa 7,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattaessa.

Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 2,6 miljoonaa euroa (3,3 milj. e).

Yhdistetty kulusuhde ja liikekulut

Vahinko-Tapiolan yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 107,2 prosenttia (106,8 %). Riskisuhde oli 74,2 prosenttia (74,2 %) ja toimintakulusuhde oli 33,0 prosenttia (32,7 %). Liikekulusuhde oli 26,0 prosenttia (26,1 %). Korvaustoiminnan hoitokulusuhde kasvoi 7,0 prosenttiin (6,6 %). Riskisuhde ennen jälleenvakuuttajien osuutta oli selvässä laskussa. Jälleenvakuutuksen hintojen nousu heikensi omalle vastuulle jäävää riskisuhdetta.

Katsauskauden suurvahinkokehitys on ollut selvästi edellisvuotta parempi. Viime vuoteen verrattuna suurten, yli miljoonan euron korvauksen aiheuttavien vahinkojen määrä on laskenut kolmeen edellisvuoden kuudesta vahingosta. Vastaavasti näiden vahinkojen aiheuttama korvausmeno on laskenut 24,9 miljoonasta eurosta 5,2 miljoonaan euroon. Omalle vastuulle jäävä osuus yli miljoonan euron vahingoista oli katsauskaudella 3,4 miljoonaa euroa, kun vuodentakainen vastaava luku oli noin 11,8 miljoonaa euroa.

Maksetut korvaukset kasvoivat 3,8 prosenttia 263,2 miljoonaan euroon (253,5 milj. e). Ensivakuutuksen maksetut korvaukset kasvoivat 8,8 prosenttia 259,3 miljoonaan euroon (238,4 milj. e).

Lisääntyneet vahinkomäärät sekä liikenne- että autovakuutuksessa ovat kasvattaneet korvaustoiminnan hoitokuluja.

Vahinko-Tapiolan kokonaisliikekulut nousivat 5,8 prosenttia 123,5 miljoonaan euroon (116,7 milj. e) alittaen budjetoidun määrän 1,0 prosentilla. Tuloslaskelman liikekulut nousivat 1,2 prosenttia 86,1 miljoonaan euroon (85,1 milj. e) alittaen budjetoidun määrän 4,0 prosentilla.

Muut tuotot ja kulut

Vahinko-Tapiolan palvelumyyntiä on mm. markkinointi-, tiedotus-, lakiasia- ja henkilöstö- ja sisäisientarkastuksen palveluiden tuottaminen Tapiola Pankille ja Tapiola Varainhoitoyhtiölle sekä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiolalle. Lisäksi Vahinko – Tapiola tuottaa mm.

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

Ajoneuvohallintokeskukselle (AKE) ajoneuvojen rekisteröintipalveluja. Edellä mainittujen palvelujen myynnistä saatavat tuotot kirjataan tuloslaskelmaerään muut tuotot ja niiden tuottamisesta aiheutuneet kulut kirjataan tuloslaskelmaerään muut kulut. Liiketoimet on toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Emoyhtiö Vahinko – Tapiolan muut tuotot ja kulut olivat nettomääräisesti – 1,0 miljoonaa euroa (- 0,2 milj. e).

Sijoitustoiminta

Teollisuusmaiden kasvu alkoi vuoden ensimmäisen neljänneksen jälkeen selvästi hidastua ja ennakoivat indikaattorit viittaavat näkymän olevan edelleen heikkenemässä. Talouskasvua jarruttavat erityisesti kustannusinflaation kiihtyminen sekä teollisuusmaiden finanssipolitiikan kiristystoimet. Yhdysvalloissa asuntomarkkinoiden heikkous jatkuu ja hinnat ovat kääntyneet uudelleen laskuun. Luottokanavan toimimattomuus (sekä luottojen kysynnän että tarjonnan puute), korkea työttömyys ja velkojen takaisinmaksu leikkaavat kulutusta ja investointeja. Euroopan velkakriisin laajeneminen puolestaan uhkaa sysätä merkittävän osan talousalueesta uuteen taantumahan. Japanissa teollisuustuotanto romahti maaliskuisen luonnonkatastrofin seurauksena mutta on sittemmin toipunut yllättävänkin ripeästi.

Myös kehittyvissä talouksissa voimakkaimman kasvun vaihe on ohitettu ja edessä on asettuminen uudelle, aiempaa alhaisemmalle kasvu-uralle. Kuluvana vuonna erityinen haaste on voimistuva inflaatio, jonka negatiiviset kasvuvaikeudet näkyvät jo selvästi mm. Brasiliassa ja Intiassa. Pitkällä aikavälillä ero teollisuusmaiden kasvuvauhtiin saattaa kuitenkin edelleen kasvaa, koska maailmantalouden epätasapainojen purkautuminen edellyttää kysynnän entistä voimakkaampaa siirtymistä kehittyville markkinoille.

Suomen talous on viimeisen vuoden ajan nauttinut vahvasta, keskimäärin yli 5 prosentin kasvusta. Kokonaistuotanto kasvaa vuonna 2011 vielä noin 3,5 prosenttia. Globaalin kysyntäympäristön heikkeneminen alkaa kuitenkin vähitellen heijastua myös Suomen talouteen ja vuonna 2012 talouskasvu jäänee merkittävästi kuluvaan vuoteen alhaisemmaksi.

Vuoden 2011 ensimmäinen puolisko osoitti aktiivisuuden lisääntymistä Suomen kiinteistömarkkinoilla. Ulkomaisten toimijoiden kiinnostus Suomen kiinteistömarkkinoita kohtaan alkoi vähitellen kasvaa. Esimerkiksi Ruotsin markkinoilla sijoittajien aktiviteetti on ollut jo pidempään huomattavasti Suomea voimakkaampaa. Euroalueen kriisi nähdään markkinoilla osasyynä, joka on pitänyt yllä sijoittajien varovaisuutta Suomessa. Suhteellisen positiiviset odotukset Suomen lähiaikojen talouskasvusta on kuitenkin aktivoinut sijoittajia. Tuottovaatimuksien hienoinen lasku jatkui myös alkuvuonna 2011. Vähäinen toteutuneiden kiinteistökauppojen määrä aiheutti kuitenkin sijoittajille vaikeuksia määrittää todellista tuottovaatimustasoa kohteissa. Velkaran saanti kiinteistöprojekteihin on yhä helpottunut eikä se ole enää laadukkaissa investointihankkeissa ongelmana.

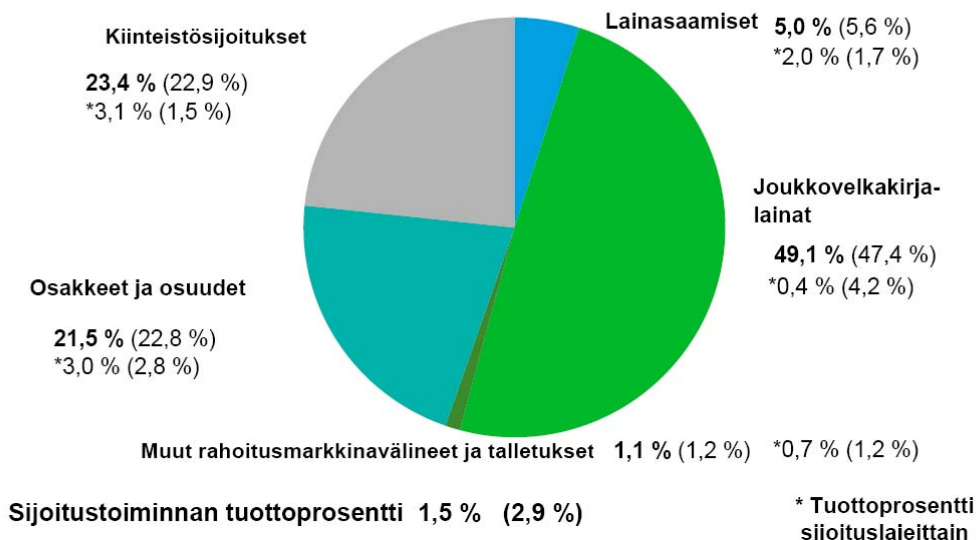
Kansainvälisillä kiinteistömarkkinoilla alkuvuosi 2011 jatkui kasvun merkeissä. Useimmilla tärkeimmillä Euroopan osamarkkinoilla tehtyjen kiinteistösijoitusten volyymi kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Myös tuottovaatimusten lasku jatkui useimmilla Euroopan osamarkkinoilla. Vuokrausvolyymit olivat korkeimmat kahteen vuoteen, prime -markkinoilla vuokratasot ovat nousussa ja vajaakäyttöasteet ovat tasaantuneet ja kääntyneet laskuun monilla markkinoilla. Euroopassa toimistovuokrien nousu on ollut vahvinta Lontoossa, Moskovassa, Pariisissa ja Tukholmassa.

Sijoitustoiminta käyvin arvoin

Vahinko-Tapiolan katsauskauden sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin oli 1,5 prosenttia (2,9 %). Sijoitukset käyvin arvoin olivat 2 829,1 miljoonaa euroa (2 730,0 milj. e 12/2010).

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011
Vahinko-Tapiola
TAPIOLA

Puolivuosisikatsaus 1-6/2011

Sijoitukset, jakauma ja tuottoprosentti
Käypä arvo 2 829,1 milj. euroa (12/2010 2 730,0 milj. e)

Osakesijoitukset

Vahinko - Tapiolan osakesijoitukset katsauskauden lopussa olivat 607,2 miljoonaa euroa (622,6 milj. e 12/2010) eli 21,5 prosenttia (22,8 % 12/2010) sijoituksista. Osakesijoitukset tuottivat katsauskaudella 3,0 prosenttia (2,8 %).

Korkosijoitukset

Vahinko-Tapiolan korkosalkun markkina-arvo korkorahastot sekä rahamarkkinasijoitukset mukaan luettuina oli katsauskauden lopussa 1 420,7 miljoonaa euroa (1 327,6 milj. e 12/2010) eli 50,2 prosenttia (48,6 % 12/2010) sijoituksista. Salkun korkoriskiä kuvaava mittari eli niin sanottu modifioitu duraatio oli 4,78 (4,88 12/2010). Korkosijoitusten tuotto oli korkorahastot sekä rahamarkkinasijoitukset mukaan luettuina katsauskaudella 0,4 prosenttia (4,0 %).

Kiinteistösijoitukset

Vahinko-Tapiolan kiinteistösijoitukset olivat katsauskauden lopussa 660,7 miljoonaa euroa (625,9 milj. e 12/2010) eli 23,4 prosenttia (22,9 % 12/2010) sijoituksista. Suorien kiinteistösijoitusten osuus kiinteistösijoituksista oli 79,4 prosenttia (77,6 % 12/2010) ja kiinteistösijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuus 20,6 prosenttia (22,4 % 12/2010). Kiinteistöjen tuotto käyvin arvoin oli katsauskaudella 3,1 prosenttia (1,5 %). Kiinteistösijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotto oli 3,9 prosenttia (- 2,4 %). Suorien kiinteistösijoitusten tuotto oli 2,9 prosenttia (2,6 %). Kiinteistöjen keskimääräinen tyhjyyssaste oli 2,5 prosenttia (2,7 % 12/2010).

Lainat

Vahinko-Tapiolan lainasaamiset olivat katsauskauden lopussa 140,5 miljoonaa euroa (153,9 milj. e 12/2010) eli 5,0 prosenttia (5,6 % 12/2010) koko sijoituskannasta. Lainakannan pääpaino oli yritysten

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

tarpeeseen räätälöidyissä sijoituslainoissa. Lainasaamiset tuottivat katsauskaudella 2,0 prosenttia (1,7 %).

Vahinko-Tapiolan tulos

Vahinko-Tapiolan liikevoitto oli 37,9 miljoonaa euroa (15,4 milj. e). Arvostuserojen muutos heikensi kokonaistulosta 28,2 miljoonaa euroa (paransi 32,7 milj. e). Kokonaistulos eli liikevoitto ja sijoitusten arvostuserojen muutos yhteensä oli 9,6 miljoonaa euroa (48,1 milj. e).

Vahinko-Tapiolan vakavaraisuus

Vahinko-Tapiolan toimintapääoma, joka kuvaa määrää jolla vakuutusyhtiön varat ylittävät velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset, oli 823,4 miljoonaa euroa (824,0 milj. e 12/2010). Toimintapääoman vähimmäismäärä oli 128,6 miljoonaa euroa (128,6 milj. e 12/2010). Toimintapääoma on 6,4 – kertainen (6,4 – kertainen 12/2010) vähimmäismääräänsä nähden. Vahinko-Tapiolan vakavaraisuuspääoma oli 1 358,7 miljoonaa euroa (1 355,9 milj. e 12/2010). Vastuunkantokyky oli katsauskauden lopussa 205,7 prosenttia (206,7 % 12/2010). Vahinko-Tapiolan vakavaraisuusasemaa on erittäin vahva.

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminta

Tapiola – ryhmän pankkitoimintaa harjoittaa Vahinko – Tapiolan tytäryhtiö Tapiola Pankki Oy (Tapiola Pankki). Tapiola – ryhmän sijoituspalvelutoimintaa harjoittaa omaisuudenhoitopalveluja ja sijoitusrahastopalveluja Tapiolan asiakkaille sekä Vahinko- ja Henki- Tapiolalle tarjoava Tapiola Varainhoito Oy, joka kuuluu Tapiola Pankki Oy:n tytäryhtiönä Vahinko - Tapiolan konserniin. Pankki on osakkaana Ab Compass Card Oy Ltd:ssä, jonka liikeideana on tarjota luotto- ja debit -kortteja yksityis- ja yritysasiakkaille.

Pankkitoiminta

Tapiola Pankin asiakasmäärä nousi katsauskauden aikana 11 450 asiakkaalla 222 450 asiakkaaseen (211 000 12/2010). Tiliasiakkaiden määrä nousi 5 240 asiakkaalla 168 940 asiakkaaseen (163 700 12/2010).

Alkuvuonna markkinakorot ovat jatkaneet maltillista nousuaan. Tapiola Pankin Prime -korko on ollut syyskuusta 2009 lähtien 1,95 prosenttia Kahdentoista kuukauden Euribor -korko nousi kauden aikana 1,507 prosentista 2,162 prosenttiin. Edelleen kuitenkin alhainen korkotasoa pitää pankkien korkomarginaalin alhaisena.

Tapiola Pankki Oy:n saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä nousivat 87,4 miljoonaa euroa 1 439,1 miljoonaan euroon (1 351,7 milj. e 12/2010). Velat kasvoivat 18,7 miljoonaa euroa 1 453,8 miljoonaan euroon (1 435,1 milj. e 12/2010). Ottolainauksen markkinaosuus oli katsauskauden lopussa 1,2 prosenttia (1,2 % 12/2010).

Antolainauksen keskikorko oli katsauskauden lopussa 2,46 prosenttia (2,23 % 12/2010). Ottolainauksen keskikorko oli vastaavasti 1,26 prosenttia (1,20 % 12/2010).

Sijoituspalvelutoiminta

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen pääomat olivat katsauskauden lopussa 60,6 miljardia euroa eli pääomat laskivat vuodenvaihteen tilanteesta (61,5 Mrd.). Rahastoista poistui alkuvuonna rahaa yli 130 miljoonaa euroa. Rahastopääomat alenivat katsauskaudella 1,5 prosenttia.

Tapiola Varainhoidon hallinnoimien 28 sijoitusrahaston yhteenlasketut rahastopääomat alenivat katsauskaudella 3,2 prosentilla 1 753,0 miljoonaan euroon (1 810,4 milj. e 12/2010). Yhtiön

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

markkinaosuus oli 2,9 prosenttia (2,9 % 12/2010) ja yhtiö oli rahastopääomilla mitattuna Suomen yhdeksänneksi suurin rahastoyhtiö (9. suurin 12/2010).

Osuudenomistajien lukumäärä kasvoi alkuvuonna 1 505 osuudenomistajalla 52 377 osuudenomistajaan (50 872 osuudenomistajaa 12/2010).

Hallinnoitujen asiakasvarojen lisäys katsauskaudella oli 0,2 prosenttia. Ne nousivat vuodenvaihteen 5 893,0 miljoonasta eurosta 5 906,5 miljoonaan euroon.

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan tulos

Tapiola Pankki Oy:n liikevoitto oli 2,0 miljoonaa euroa (1,2 milj. e). Katsauskauden tulokseen sisältyy 2,0 miljoonaa euroa myyntivoittoja ja 0,8 miljoonaa euroa osinkotuottoja. Pankkikonsernin liikevoitto oli 1,7 miljoonaa euroa (1,1 milj. e).

Tapiola Pankki Oy:n korkokate kasvoi 16,8 prosenttia 7,9 miljoonaan euroon (6,8 milj. e). Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 3,5 prosenttia 7,2 miljoonaan euroon (7,0 milj. e). Liiketoiminnan muut tuotot alenivat 0,9 prosenttia ja ne olivat 3,0 miljoonaa euroa (3,2 milj. e).

Tapiola Pankki Oy:n hallintokulut olivat 16,8 miljoonaa euroa (15,9 milj. e). Hallintokulut nousivat 5,5 prosenttia. Nousu johtuu erityisesti panostuksista uusien palvelumuotojen ja tietotekniikan kehitykseen. Kulu-tuotto –suhde oli 0,9 (0,9).

Pankin luottoriskit ovat pysyneet maltillisella tasolla. Luotto- ja arvonalentumistappioita kirjattiin luotoista 66 tuhatta euroa (164 tuhatta euroa).

Tapiola Varainhoidon liikevoitto oli 0,8 miljoonaa euroa (0,6 milj. e).

Tapiola Varainhoidon nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 1,5 prosenttia 6,8 miljoonaan euroon (6,7 milj. e). Hallintokulut ja poistot alenivat 2,3 prosenttia 5,8 miljoonaan euroon (5,9 milj. e). Kulu-tuotto –suhde oli 0,9 (0,9).

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Tapiola Pankki Oy:n vakavaraisuussuhde oli katsauskauden päättyessä 14,1 prosenttia (13,7 % 12/2010). Pankkikonsernin vakavaraisuussuhde luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti oli katsauskauden päättyessä 12,6 prosenttia (12,1 % 12/2010). Pankin vakavaraisuusstrategian mukainen vakavaraisuuden minimitaso on 10 prosenttia. Lain mukainen vähimmäisvaatimus on 8 prosenttia.

Tapiola Varainhoidon vakavaraisuussuhde oli 22,2 prosenttia (25,9 % 12/2010)

Tapiola Pankki Oy:n osakepääoman korotus

Tapiola Pankin osakepääomaa korotettiin maaliskuussa 2011 toteutetussa osakeannissa 3,0 miljoonalla eurolla 34,4 miljoonaan euroon ja sijoitetun vapaan pääoman rahastoa 7,0 miljoonalla eurolla 35,1 miljoonaan euroon. Osakekannan jakautuminen osakeannin jälkeen on seuraava:

Tapiola Pankki Oy:n osakekannan jakautuminen katsauskauden lopussa oli

	kpl	osakkeista ja äänistä %
Keskinäinen VakuutusyhtiöTapiola	38 711	73,2
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	10 326	19,5
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	3 871	7,3
Yhteensä	52 908	100,0

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

Henkilöstö

Henkilöstö on työsuhteessa sekä Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolaan että Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiolaan. Yhtiöryhmäpalvelut tuottavat palvelut Tapiola-ryhmän eri juridisille yhtiöille, Vahinko - Tapiola tuottaa pääkonttoripalvelut sekä yritysasiakasliiketoiminnan palvelut ja Henki-Tapiola myynti ja asiakaspalvelut yksityistalouksille sekä verkkoliiketoimintapalvelut. Palveluntuottajien ja niitä tarvitsevien yhtiöiden kesken on tehty yhteisistä palveluista ostopalvelusopimukset.

Mikäli Tapiola-ryhmän vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden henkilömäärä jaettaisiin eri juridisille vakuutusyhtiöille niiden palkkasummien suhteessa, olisi Vahinko-Tapiolan konsernin osuus henkilömäärästä 2 226 henkeä (2 137 henkeä 12/2010). Henkilömäärän kasvua selittää se, että yritysasiakastoiminnan palvelut tuotetaan vuoden 2011 alusta alkaen Vahinko-Tapiolan toimesta. Vahinkoyhtiön yksiköiden henkilömäärä oli keskimäärin 599 henkeä (623 henkeä 12/2010). Henkilömäärän alenemaa selittää 1.3.2011 toteutettu Vahinko-Tapiolan yksityistapaturma- ja matkakorvauspalveluiden ja Henki-Tapiolan korvauspalvelujen keskittäminen Henki-Tapiolaan.

Tapiola Pankki Oy:n henkilömäärä oli keskimäärin 112 henkeä (105 henkeä 12/2010) ja Tapiola Varainhoidon 47 henkeä (46 henkeä 12/2010).

Hallinto

Vahinko-Tapiolan yhtiökokous pidettiin 14.4.2011. Kokouksissa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2010, valittiin yhtiön tilintarkastaja ja hallintoneuvostoihin uusia jäseniä.

Vahinko-Tapiolan hallintoneuvoston erovuorossa olleista jäsenistä valittiin uudelleen Philip Aminoff (hallituksen puheenjohtaja, Electrosonic Oy), Jukka Kola (professori, Helsingin yliopisto), Timo U. Korhonen (toimitusjohtaja, NCC Rakennus Oy), Antti Lemmetyinen (sosiaalineuvos, johtaja, Helsingin Diakonissalaitos), Jorma Mikkonen (toimialajohtaja, Lassila & Tikanoja Oyj) ja Pirkko Rantanen Kervinen (ekonomi, hallituksen jäsen.).

Uusiksi jäseniksi valittiin: Vesa Lipsanen (yritysvastuu- ja riskienhallintajohtaja, Lemminkäinen Oyj), Antero Vesterinen (hallituksen puheenjohtaja, Keskisuomalainen Oyj) ja Kaisa Vikkula (matkapalveluiden johtaja, Finnair Oyj).

Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jonka vastuullisena tilintarkastajana toimii Juha Tuomala, KHT.

Vahinko-Tapiolan hallintoneuvosto piti järjestäytymiskokouksensa 16.6.2011. Kokouksessa valittiin hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin sosiaalineuvos, Helsingin Diakonissalaitoksen johtaja Antti Lemmetyinen. Hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtajaksi valittiin MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila. Hallintoneuvoston 2. varapuheenjohtajaksi valittiin teollisuusneuvos Jouko Virranniemi Pölkky Oy:stä.

Vahinko- ja Henki-Tapiolan hallintoneuvostojen puheenjohtajista muodostuvan yhteistyövaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 16.6.2011. Yhteistyövaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Antti Lemmetyinen ja varapuheenjohtajaksi Jouko Havunen. Yhteistyövaliokunnan tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Jouko Havunen (pj), Juha Marttila ja Marjut Nordström.

Hallintoneuvoston kokouksessa 16.6.2011 tehtiin päätöksiä liittyen Tapiola –ryhmän ylimmän johdon sukupolvenvaihdokseen. Vahinko-Tapiolan ja Henki-Tapiolan hallitusten varapuheenjohtaja ja yhtiöryhmän johtaja Jari Saine, jää aiemmin sovitun mukaisesti eläkkeelle 31.1.2012. Hänen tilalleen

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

hallitusten jäseneksi ja yhtiöryhmän johtajaksi nimitettiin 1.2.2012 alkaen sijoitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri Jari Eklund, joka on tällä hetkellä hallitusten varajäsen. Jari Eklundin vastuualue hallituksissa on sijoitustoiminta. Edellä mainitun nimityksen johdosta häntä tullaan ehdottamaan Jari Saineen seuraajaksi Tapiola Pankin ja Tapiola Varainhoito Oy:n hallitusten puheenjohtajaksi.

Hallitusten jäsen ja palveluista yksityistalouksille vastaava yhtiöryhmän johtaja Arto Jurtila on ilmoittanut eroavansa Tapiola-ryhmän palveluksesta 30.9.2011 alkaen. Hänen seuraajakseen hallitusten jäseneksi ja yhtiöryhmän johtajaksi nimitettiin 1.10.2011 alkaen nykyinen Tapiola Pankin toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri Harri Lauslahti. Hän vastaa yksityistalousliiketoiminnasta ja sijoituspalvelujen koordinoinnista.

Hallituksen kokoonpanon lisäksi Tapiola-ryhmän vakuutusyhtiöiden hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta päätti käynnistää hakuprosessin pääjohtaja Asmo Kalpalan, seuraajasta. Tavoitteena on nimittää Tapiola-ryhmän uusi pääjohtaja vuoden 2012 maaliskuussa. Asmo Kalpalan kausi pääjohtajana päättyy aiemmin sovitun mukaisesti 31.12.2012. Hänen kansainväliset tehtävänsä päättyvät 30.6.2013, jolloin hän jää eläkkeelle.

Lisäksi hallintoneuvoston kokouksessa 16.6.2011 päätettiin selkeyttää Tapiola -ryhmän rakennetta. Tapiolan-ryhmän nykyinen kolmeen liiketoimintalohkoon perustunut organisaatio muuttuu 1.2.2012 alkaen siten, että Jari Saineen vastuulla ollut Tapiola-ryhmän toimialan laajennusta varten perustettu Pankki-, säästö- ja sijoittajapalvelut -lohko lakkautetaan ja sen tehtävät siirtyvät yksityisasiakas- ja yritysasiakasliiketoimintojen vastuulle ja perustettavaan sijoituspalvelujen ohjausryhmään.

Vakuutus- ja rahoitusryhmittymän vakavaraisuus

Vakuutus- ja rahoitusryhmään kuuluvat vakuutusalan yritykset: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola ja sen tytäryhtiö Alma Vakuutus Oy sekä konsolidoimaton tytäryhtiö Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva; Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola; rahoitusalan yritykset: Tapiola Pankki Oy ja sen tytäryhtiö Tapiola Varainhoito Oy sekä palveluyhtiöt Tieto-Tapiola Oy ja Kiinteistö-Tapiola Oy.

Tapiola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuuslaskelma laaditaan vähennys- ja yhteenlaskumenetelmän mukaisesti..

Tapiola-ryhmä

Osavuositarkastus 1-6/2011

VAKUUTUS- JA RAHOITUSRYHMITTYMÄN VAKAVARAISUUS

	30.6.2011 Milj. euroa	31.12.2010 Milj. euroa
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen omien varojen määrä	823,4	824,1
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen ja ryhmittymään kuuluvien rahoitus- ja vakuutusalan yritysten välinen moninkertainen pääoman käyttö	-124,1	-116,7
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen oikaistu omien varojen määrä	699,3	707,4
Tytär- ja omistusyhteisyriksinä olevien rahoitus- ja vakuutusalan yritysten omien varojen yhteenlaskettu määrä	316,0	299,7
Moninkertainen pääoman käyttö	-85,1	-83,3
Rahoitus- ja vakuutusalan tytär- ja omistusyhteisyriksien omien varojen oikaistu määrä	230,9	216,4
Ryhmittymän omat varat	930,2	923,8
Ryhmittymän johdossa olevan yrityksen omien varojen vähimmäismäärä	128,6	128,6
Rahoitus- ja vakuutusalan tytär- ja omistusyhteisyriksien yhteenlaskettu omien varojen vähimmäismäärä	187,1	180,1
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä	315,6	308,7
Ryhmittymän vakavaraisuus	614,6	615,2
Ryhmittymän vakavaraisuusuhde	2,9	3,0

Suluissa on vertailulukua edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta edellyttää, että ryhmittymän omien varojen määrän on jatkuvasti oltava vähintään yhtä suuri kuin ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä. Laskelman perusteella voidaan todeta, että ryhmän vakavaraisuus on 2,9 -kertainen (3,0 12/2010) minimiäänsä nähden.

Tulevaisuuden näkymistä

Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutustoiminnan kannattavuuden parantaminen on yhtiön kulumassa olevan strategiajakson päätavoite. Erityisinä painopisteinä ovat toimintakulusuhteen alentaminen sekä riskisuhteen alentaminen yrityslohkolla. Hintakilpailu alalla jatkaa kasvuaan ja tämä luo paineita kustannustehokkuuden parantamiseen.

Sijoitustoiminta

Stagflatorinen makrokehitys (kasvun hidastumisen ja kiihtyvän inflaation yhdistelmä) on sijoitustoiminnan kannalta erityisen haastava toimintaympäristö. Osakemarkkinoiden epävarmuus kasvaa, koska sekä heikkenevä kysyntä että nousevat kustannukset puristavat yritysten voittomarginaaleja. Samanaikaisesti inflaatio-odotusten voimistuminen ja kiristyvän rahapolitiikan hinnoittelu nostavat korkotasoa, minkä seurauksena joukkolainasijoitukset kärsivät.

Sijoitukselliset lähtökohdat loppuvuodelle jatkuvat alkuvuoden kaltaisina. Kasvunäkymän hidastuminen hillitsee riskinottohalukkuutta ja lisää osakemarkkinoiden alttiutta voimakkailla arvomuutoksille. Samanaikaisesti inflaatio, kiristytävä rahapolitiikka sekä valtioiden rahoitusongelmat aiheuttavat nousupainetta korkotasoon. Stagflaatiossa rahamarkkinasijoitukset ovat tavallisesti paras omaisuusluokka, mutta niin kauan kuin rahamarkkinoiden reaaliset tuottotasot ovat lähellä nollaa tai jopa negatiiviset, on sijoittajien etsittävä lisätuottoa myös riskipitoisemmista omaisuusluokista. Vuoden 2011 toisella puoliskolla Suomen kiinteistömarkkinoilla kiinteistösijoitusten volyymin uskotaan jatkavan nousuaan. Tuottovaatimusten odotetaan yhä laskevan tietyillä kysytyimmillä osamarkkinoilla sekä tilatyypeissä kaupankäynnin ja erityisesti ulkomaisten sijoittajien vilkastuvan ostokysynnän seurauksena. Velkarahoituksen saaminen kohtuuehdoin järkeviin hankkeisiin ei enää ole monelle vakavaraiselle sijoittajalle este uusiin investointeihin. Suurimmat kiinteistömarkkinoita koskevat riskit liittyvät vuonna 2011 euroalueen talouden yleiseen vakauteen. Pääkaupunkiseudulla erityisesti vanhojen toimistokiinteistöjen vuokrattavuus ja myytävyyden jatkuu haasteellisena ja tyhjyyssasteiden odotetaan pysyvän korkealla tasolla myös tänä vuonna. Kotimaisten sekä ulkomaisten sijoittajien aktiviteetin odotetaan kasvavan markkinoilla.

Euroopan kiinteistömarkkinoilla tuottovaatimusten odotetaan jatkavan laskuaan tärkeimmillä osamarkkinoilla. Myös vuokrien nousun odotetaan jatkuvan monilla Euroopan osamarkkinoilla. Prime -kohteiden vuokrien kasvuvauhti odotetaan pysyvän maltillisena. Muiden kuin ydinkeskustan parhaiden toimitilojen vuokrien ennustetaan pysyvän nykyisellä tasollaan. Velkaongelmista kärsivissä Espanjassa, Portugalissa ja Irlannissa vuokratasojen odotetaan laskevan ja pohja saavutetaan todennäköisesti vasta vuoden 2012 aikana. Vahvimmat kiinteistömarkkinoiden kasvunäkymät vuoden 2011 loppupuolella ovat vahvan talouskasvun markkinoilla kuten Saksassa sekä pohjoismaista erityisesti Ruotsissa ja Suomessa.

Pankkitoiminta

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2011

Markkinakorot ovat nousseet, joskin taso on edelleen alhainen ja rajoittaa tuloksen kehittymistä lähitulevaisuudessa. Pankkikonsernin tulosestimate vuodelle 2011 on voitollinen.

Pankkitoiminnan riskien ei ole säännönmukaisen kartoituksen perusteella havaittu lisääntyneen. Luottoriskejä kuvaava lainojen rästytyminen on vähäistä.

Toiminnan edelleen laajentuminen tuo mukanaan uusia riskejä. Kasvun edellyttämää pääomatarvetta seurataan sisäisellä prosessilla. Prosessin perusteella tehdään päätökset tarvittavista pääomalisäyksistä.

Varainhoitotoiminta

Valtioiden talouden tasapainottamispyrkimykset vaikuttavat todennäköisesti myös sijoitus-markkinoihin ylläpitämällä volatiilisuutta. Mikäli keskuspankit lähtevät nostamaan korkoja, myös tämä tekijä ylläpitää epävarmaa tunnelmaa markkinoilla. Epävarma ympäristö vaikuttaa eri tavoin varainhoitomarkkinoihin. Epävakaas tuo lisää asiakkaita varainhoidon piiriin koska oman salkun hoitaminen koetaan vaikeaksi. Toisaalta varainhoitoyhtiön ansainta on epävakaista jos pääomien markkina-arvot heilahtelevat paljon.

Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Tunnuslukuja

		1-6/2011	1-6/2010	1-12/2010
Vahinkovakuutuksen maksutulo	Milj. euroa	480,4	474,0	691,9
Maksutulon muutos %		1,4	2,2	2,5
Liikevaihto	Milj. euroa	433,9	397,1	803,8
Sijoitustoiminnan tuotto prosentti käyvin arvoin	%	1,5	2,9	5,4
Vahinkokehitys				
Vahinkosuhde	%	84,1	83,4	88,8
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua	%	81,2	80,8	86,2
Toiminnan tehokkuus				
Liikekulusuhde	%	26,0	26,1	26,2
Tuloskehitys				
Yhdistetty kulusuhde	%	110,1	109,5	115,0
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua	%	107,2	106,8	112,4
Liikevoitto	Milj. euroa	37,9	15,4	7,2
Liikevoitto liikevaihdosta	%	8,7	3,9	0,9
Kokonaistulos	Milj. euroa	9,6	48,1	51,6
Kokonaispääoman tuotto	%	1,0	6,7	2,3
Vakavaraisuus				
Toimintapääoma	Milj. euroa	823,4	802,6	824,0
Toimintapääomasuhde		6,4	6,7	6,4
Tasointusmäärä	Milj. euroa	535,2	558,8	532,0
Vakavaraisuuspääoma	Milj. euroa	1 358,7	1 361,4	1 355,9
Vakavaraisuuspääoma vastuuvasta	%	80,4	84,0	87,9
Vastuunkantokyky	%	205,7	208,6	206,7

Tunnuslukuja

		1-6/2011	1-6/2010	1-12/2010
Saamiset luottolaitoksilta	Milj. euroa	79,6	34,6	23,6
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Milj. euroa	1 439,1	1 248,0	1 351,7
Velat luottolaitoksille	Milj. euroa	0,8	0,2	0,0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	Milj. euroa	1 453,8	1 363,0	1 435,1
Oma pääoma	Milj. euroa	86,1	76,7	75,9
Taseen loppusumma	Milj. euroa	1 693,8	1 552,0	1 620,6
Vastuusitoumukset	Milj. euroa	76,1	80,4	63,5
Korkokate	Milj. euroa	7,9	6,8	14,1
Liikevaihto	Milj. euroa	32,8	27,4	55,5
Liikevoitto, -tappio	Milj. euroa	2,0	1,2	1,8
liikevaihdosta	%	6,0	4,3	3,3
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	4,9	3,2	3,4
Koko pääoman tuotto (ROA)	%	0,2	0,2	0,2
Omavaraisuusaste	%	5,1	4,9	4,7
Kulu-tuotto -suhde		0,9	0,9	0,9
Vakavaraisuus Basel II mukaan				
Ensisijaiset omat varat yhteensä	Milj. euroa	73,0	70,9	62,3
Toissijaiset omat varat yhteensä	Milj. euroa	28,3	23,3	21,8
Omien varojen vähimmäisvaatimus	Milj. euroa	57,5	53,7	49,2
Ensisijaisten omien varojen suhde	%	10,2	10,6	10,1
Vakavaraisuussuhde	%	14,1	14,1	13,7

Puolivuosisikatsaus 2011

Tapiola Varainhoito Oy

Tunnusluvut

		1-6/2011	1-6/2010	1-12/2010
Palkkiotuotot netto	Milj. euroa	7,2	6,8	15,6
Liikevaihto	Milj. euroa	7,3	6,9	15,9
Kulu-tuotto -suhde		0,9	0,9	0,8
Liikevoitto	Milj. euroa	0,8	0,6	3,1
Liikevoitto liikevaihdosta	%	10,5	8,1	19,8
Oman pääoman tuotto	%	28,8	16,5	29,8
Koko pääoman tuotto	%	19,3	12,2	20,9
Omavaraisuusaste	%	69,2	62,4	65,1
Vakavaraisuus (Basel II)	%	22,2	29,3	25,9